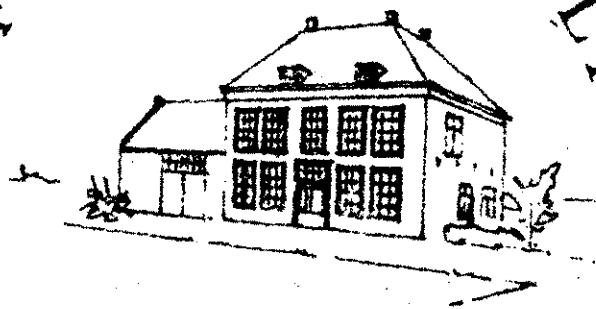
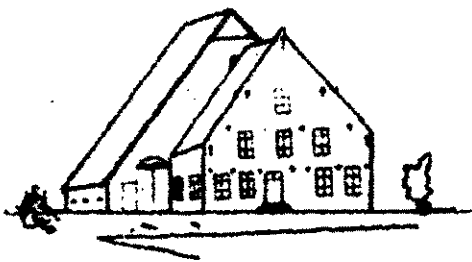

HOF VAN ASSENDELEFT

STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD
HOFWEG 18 3274 BK HEINENOORD

OOST-LEEUWENSTEIN

BULLETIN
41

September 1986

VRIENDENKRING VAN HET STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD

Redactie en secretariaat:

Hofweg 13, 3274 BK Heinenoord. Giro 38.70.852.

Contributie: Minimaal f 10,-- per persoon/jaar.

Redactie:

Drs. W. Blok	01670 - 63083
A. Malleghom	01856 - 1160
P.J. Pot	01853 - 1411
K.H. van der Ree	01865 - 3622
W. Reedijk	01865 - 1323

Hof van Assendelft:

Hofweg 13, 3274 BK Heinenoord. Telefoon 01862 - 1535

Geopend dinsdag t/m zaterdag 14.00 - 17.00 uur

Zaterdag bovendien 10.00 - 12.00 uur. Groepen op afspraak.

Oost-Leeuwenstein:

Dorpsstraat 13, 3274 BK Heinenoord.

Geopend zaterdag 10.00 - 12.00 uur en 14.00 - 17.00 uur

Algemeen stichtingsbestuur Streekmuseum:

Secretariaat: Hof van Assendelft. Giro 52.77.13.

Conservator . Drs.J.E. de Rooy . . . . . 01862 - 2010

Voorzitter . Mr. D. Müller . . . . . 01862 - 1437

Secretaris . Drs. W. Blok . . . . . 01670 - 63083

Penningmeester A. de Wilde . . . . . 01860 - 14282

**Ik zeg, je bank
moet binnen
fietsbereik zijn...**

Inderdaad. Geld moet u
bij de hand hebben. Betalingen
moet u even kunnen regelen.
En daarom moet uw bank
dicht in de buurt zijn.
Naar de Rabobank hoeft u
niet ver te fietsen...

Rabobank
Binnen fietsbereik.

0987

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

Tijdens de traditionele lintjesregen kwam dit jaar een druppel terecht op ons aller streekmuseum. Op 29 April kreeg onze conservator, drs. J.E. de Rooy, de onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje-Nassau, uit handen van burgemeester Van Marwijk Kooy, op grond van zijn verdiensten voor het streekmuseum. De heer De Rooy, die sinds 1960 conservator is, heeft het museum tot het grootste in zijn soort van Nederland gemaakt. Via deze weg wensen wij hem, namens de Vriendenkring, geluk met deze onderscheiding.

Red.

NIEUWS VAN DE REDACTIE

't Was slechts een korte mededeling die bij de opmaak van het vorige bulletin nog op de valreep (de laatste pagina) kon worden opgenomen: "In verband met werkzaamheden aan de boerderij Oost-Leeuwenstein is dit deel van het museum m.i.v. 23 mei 1986 voor de periode van ca. 1½ maand gesloten".

We lieten daarbij in het midden wat de reden van die sluiting was. Kort voor het stencillen van het vorige bulletin ontving het museum de mededeling van het gemeentebestuur van Binnenmaas dat de Gemeenteraad een krediet van ruim f 90.000,- beschikbaar had gesteld voor de vernieuwing van de noordkant van de rieten kap van Oost-Leeuwenstein. De rietdekker zou dit werk in de periode 26 mei t/m 11 juli uitvoeren. En dat bracht in de toch al drukste museumperiode, de zomermaanden, een enorme hoeveelheid extra werk met zich mee. In het zomerseizoen ontvangen wij immers juist veel extra bezoekers, maar doordat onze medewerkers ook zelf vakantie hebben, gebeurt dat vaak met personele onderbezetting. Met enig passen en meten en vooral goede afspraken kon ook dit jaar de publieksopvang en -begeleiding ondanks de extra drukte vlekkeloos doorgaan.

Nu kwam daar begin juli nog een gigantische klus bij. In de voorgaande weken had de Zuidbeijerlandse rietdekker

Arie Dekker de gehele noordkant van de kap van Oost-Leeuwenstein in gedeelten vervangen, daarbij regelmatig een ware zonsverduistering (door de enorme hoeveelheden stof die vrijkwamen) veroorzakend. Enkele cijfers die voor zichzelf spreken: de rietdekker gebruikte voor de 525 vierkante meter grote kap 4.725 bossen riet, elk met een gewicht van ca. 3½ kilo (totaal gewicht van het nieuwe rieten dak dus ruim 16.500 kilo), ruim 2 kilometer panlat en meer dan 4½ kilometer dik- en binddraad.

Maar, zoals gezegd, bij al dat werk was een immense hoeveelheid stof en vuil vrijgekomen. Vele tonnen afvalriet konden, samengeperst, in vrachtwagens worden afgevoerd. Er was echter ook het nodige in de schuur zelf terechtgekomen. De met plastic bedekte inboedel van de schuur was bedekt met een dikke laag vuil, stof en oud riet.

Toen begon een krachttoer om de schuur weer toonbaar te krijgen. Vooral onze medewerker de heer Tieleman uit 's-Gravendeel heeft zich daarvoor, samen met de heer De Rooy, ingezet. Samen voerden zij in eerste instantie ruim 120 kruiwagens met stof en vuil uit Oost-Leeuwenstein af, om nog maar te zwijgen van de tientallen grote stofzakken van een zware industrie-stofzuiger. Beide heren zagen er na enige tijd in die omstandigheden te hebben gewerkt volkomen onherkenbaar zwart uit.

Toen alles weer stof-vrij was werd meteen het onderhoud aan de collectie landbouwwerktuigen en gereedschappen ter hand genomen, en volgden er weken van poetsen, schuren en schilderen. En passant werd de opstelling volledig gereorganiseerd en toen dat klaar was werden er nog "even" 70 stampvolle kruiwagens met grint in de schuur verdeeld. Petje af voor de heren Tieleman en De Rooy, die dit titanenwerk verrichtten, terwijl velen van ons aan zonnige stranden genoten van hun vakantie. Kunt U zich daarom voorstellen, hoe blij de beide heren zijn dat dit deel van de kap van Oost-Leeuwenstein nu weer een halve eeuw meekan?

Een woord van dank moet ook worden gericht aan de heer en mevrouw Dekker, die tijdens deze drukke periode, het werk op het Hof van Assendelft waarnamen. Hierdoor kon ook de heer Bos zijn steentje bijdragen in Oost-Leeuwenstein.

Veel genoegen met dit 4le bulletin.

W.B.

HISTORISCH ALLERLEI

Aankoop van een pastorie.

Degenen die in het vorige bulletin notitie hebben genomen van een stukje over de aan het museum geschonken Spaanse matten, zullen zich mogelijk hebben afgevraagd wie toch het bewuste kruikje met munten bij het pand aan de Oost-Voorstraat in Oud-Beijerland kan hebben verborgen.

Het is natuurlijk vrijwel een onmogelijke zaak om dit te achterhalen. Het is namelijk volledig onbekend wanneer de munten aan de aarde werden toevertrouwd.

Toch hebben we geprobeerd om wat meer gegevens boven water te krijgen over het pand dat in vroeger tijden stond aan de Oost-Voorstraat op de plek waar nu de verbouwde AMRO-bank staat. Al snel bleek, dat daar vroeger predikanten van de Nederlands Hervormde Kerk hun verblijf hebben gehad.

De heer K. Sidderius beschrijft dat al in zijn boek over de geschiedenis van dorp en polder van Oud-Beijerland, getiteld: 'Uit vervlogen dagen'.

Hij noemt 1788 als het jaar waarin de panden Oost-Voorstraat 6 en 8 als predikantswoningen dienst zijn gaan doen.

Dat dit juist is, blijkt uit het Gemeente-Archief van Oud-Beijerland.

Eind 1787 werden er stappen ondernomen om een predikant te beroepen ter voorziening in een vacature dienaangaande in de N.H. Kerk.

Gabriël Ripping, predikant te Tholen, werd daartoe begin 1788 beroepen en hij nam dit beroep aan.

Edoch ... in april 1788 liet hij weten, dat hij niet genegen was om in Oud-Beijerland een huis te kopen, maar

wel 'een ordentelijke huur te verwoonen'.

De gemeente koopt daarop voor f 3.600,- een huis om daar een pastorie van te maken. Blijkens een aantal rekeningen moest er nogal wat aan dit huis gebeuren, want metselaar Pieter Koert weet een aardige duit op genoemd adres te verdienen.

Hij ontvangt bijvoorbeeld op 17 juli 1788 f 105.11.0 voor arbeid en leverantie van pannen, tras, zand en straatstenen voor de pastorie. Ook Wouter Grootenboer, van beroep verver/glazenmaker, komt eraan te pas. Die zal wel het nodige werk verricht hebben aan de reparatie van het behangsel van de opperkamer van de pastorie. Er werd namelijk opdracht gegeven om daartoe het nodige doek te laten schilderen (9-7-1788).

Er komen nog andere ambachtslieden aan te pas en de reparatiekosten belopen een enorm bedrag. Van ds. Ripping heeft de gemeente niet veel aan huur terug ontvangen, want in 1790 vertrok deze naar Middelburg. Hij had toen in totaal f 233.7.0. betaald.

De vraag rijst nu: Van wie heeft de gemeente deze door ds. Ripping bewoonde pastorie gekocht?

Ook dat is nog eenvoudig na te gaan. In 1788 ontving de weduwe van Hermanus van Reverhorst f 3.600,- van het dorp voor haar huis om er een pastorie van te maken. De in augustus 1781 overleden Hermanus van Reverhorst was predikant geweest in Mijnsheerenland en woonde tijdens zijn emeritaat (sinds 1778) in Oud-Beijerland. Gezien de ouderdom van de aangetroffen munten lijkt het niet waarschijnlijk dat ze in de periode 1778-1790 pas zijn begraven.

Maar wie waren de vorige bezitters en bewoners van deze woning?

Vooralsnog blijft dit onder de sluier van de tijd verborgen. Wie weet, zullen de archieven eenmaal een kandidaat schat-begraver boven tafel brengen.

A.M.

DE VRAGENRUBRIEK

Verschillende vriendinnen en vrienden droegen weer antwoorden aan op geplaatste vragen. Dat is verheugend

anders had deze rubriek geen zin. Verder werd door mij eens nagegaan hoeveel vragen door enig onderzoek in onze verzameling opgelost konden worden. Ik raad ieder aan om voor de vragen te stellen, eerst op een zaterdag onze afdeling te bezoeken om na te gaan wat er bij ons bekend is, en dat is veel! Wij ontvangen U gaarne en zijn bereid U met raad en daad terzijde te staan. Natuurlijk is er niet op elke vraag een zeker antwoord te vinden en dan is er deze rubriek om de hulp van onze bulletin-lezers te vragen, vaak met kans op nieuwe gegevens.

Nu de beantwoorde vragen in deze periode:

Nagenoeg volledig: No.

29-154-156-172-173-174-178-184-189-190-192-207-208-209-210-211-212-214.

Gedeeltelijk: No. 177-182-187-188-195-196-198-206-215.

Alle medewerkers hieraan veel dank voor de door ons zeer gewaardeerde belangeloze medewerking.

Lezers die bepaalde antwoorden interesseren kunnen die inzien op het museum.

Nieuwe vragen:

217. Jan van Ree gehuwd met Francoise Louise Nogarede kwamen te Klaaswaal wonen in 1841. Haar overlijdensakte te Klaaswaal vermeldt op 12-1-1880 dat zij toen 69 jaar oud was en geboren te Stevenswaard als dochter van Francois Nogarede en Cornelia Jagtele.
Gevraagd: Waar en wanneer zijn zij getrouwd?

218. Thomas Barentse Bijl, j.m. van Fijnaart, trouw-aang. te Klaaswaal op 12-4-1705 met Maaïke Jacobs Vogelaar, wed. van Gerrit Michiels Jabaay. Thomas kwam na 1701 van Hekelingen naar Klaaswaal.
Gevraagd: Zijn doop, zijn ouders en verdere kwartieren.

219. Jan Jansz. van Haren, begr. te Strijen 20-7-1770, echtgenoot van Marija Jansdr. Pluijmer, overl. te Strijen 17-11-1784. Herkomst Jan van Haren onbekend, Maria Pluijmer mogelijk een dochter van Jan Cornelis Pluijmer te 's-Gravendeel. Zes kinderen te Strijen.
Gevraagd: Kwartieren of gegevens van beide echtelieden.

220. Jan Pieters ter Horst (ook Terhorst en Drost, kinderen werden Tros genoemd) trouwt ? met Pietertje

Gijsbertsdr. Verhage (alias Verhave) ged. te Strijen 19-12-1723, overl. 1766. Hij hertr. 23-10-1767 met Ingetje Flore in't Veld, wed. van Gerrit Jillesse Herweijer.

Gevraagd: Gegevens en afkomst van J.P. ter Horst.

221. Corstiaan Michiels Moret, geb. wanneer ? te Krimpen a.d. Lek, trouwt te Barendrecht 20-1-1715 met Marichie Pieters Sinterklaas, geb. wanneer en waar ?.

Gevraagd: Gegevens en kwartieren van beiden.

222. Jan Hugosz. Merckenburg, trouwt te Abbenbroek 10-4-1709 met Marietje Pieters van Vliedt.

Gevraagd: Gegevens en kwartieren van beiden.

223. Pieter Joosten de Groot trouwt te Ridderkerk 28-11-1694 Trijntje Louwes de Haas. Hun dochter Dirksje trouwt Leendert v.d. Linden te 's-Gravendeel.

Gevraagd: Gegevens en kwartieren van het echtpaar de Groot-de Haas.

224. Hendrik Sijmons Barendrecht geb. te Cillaarshoek, trouwt aldaar 30-5-1723 Aletta Elefeld van Dordrecht. Hun zoon Jan ged. te Strijen 22-8-1734. Het gezin ging naar Klundert.

Jan Hendriks Barendrecht woonde te Klundert.

Hendrik Jans Barendrecht van Sevenbergen naar Klundert in 1768, van Klundert naar St. Anthoniepolder in 1786, trouwde Levina Kooyman (alias Kaayman) van Burgh in Zeeland. hij heeft haar in 1790 verlaten en gaat met zoon Jan en dochter Sara Cornelia terug naar Klundert.
Gevraagd: Zijn deze Barendrechten een doorlopende lijn? Wat is er in Klundert van hen bekend?

Antwoorden en nieuwe vragen worden gaarne verzameld, tot de volgende editie en dank voor medewerking.

W. Reedijk, Boemdijk 45A, 3286 LD Klaaswaal.

NIEUWE VRIENDEN

De vriendenkring van het streekmuseum is de afgelopen maanden uitgebreid met 33 vrienden/vriendinnen. Hiermee is het totaal op 1.196 gekomen.

Het zal de trouwe bulletin-lezers opvallen dat in de

opsomming van de nieuwe vrienden, de straatnamen en postcodes zijn weggelaten. De ruimte, die hierdoor ontstaat zal worden gebruikt voor het plaatsen van o.a. een illustratie of een (langer) redactioneel artikel. Desondanks heten we alle nieuwe vrienden hartelijk welkom.

- HW 666 J. van As, Oud-Beijerland.
- HW 665 L.C. van As, Oud-Beijerland.
- HW 658 C.J. Bakker, Oud-Beijerland.
- L 578 C. Barendregt, Heerjansdam.
- L 579 L. Barendregt, Heerjansdam.

- L 157 M. Bolk-Lucassen, Rotterdam.
- HW 664 J.J. Eenhoorn, Oud-Beijerland.
- L 580 A. van Evelingen, Nieuwerkerk a/d IJssel.
- L 577 M.J. Fun-Westdijk, Nijmegen.
- L 152 R. Goud, Lelystad.

- L 200 Drs. J. Groeneveld, Driebergen.
- L 575 E. de Groot-Wesseling, Amstelveen-Bovenkerk.
- L 154 D.E. Haring, Zwijndrecht.
- L 171 C.C. de Heer-Snel, 's-Gravenhage.
- L 576 C. van der Heiden, Slikkerveer.

- HW 28 S. Huisman, 's-Gravendeel.
- L 581 A.L.C. v/d Kasteelen, Bussum.
- HW 101 J. Kooijman, Oud-Beijerland.
- HW 659 A. de Man, 's-Gravendeel.
- L 574 R. Mynlieff v. Asch v. Wyck, 's-Gravenhage.

- HW 663 P.G. Perneel, Nieuw-Beijerland.
- HW 661 C. Preesman, Maasdam.
- HW 657 C. Prooi, Heinenoord.
- HW 662 G. de Reus, Oud-Beijerland.
- HW 97 G. Schipper, Oud-Beijerland.

- L 571 Th. A. Slatius-Jordens, Katwijk (ZH).
- L 41 C.J. Spendel, Voorschoten.
- L 109 J.M. Spendel, 's-Gravenhage.
- L 568 H. Verrij, Brummen.
- HW 667 B. v.d. Voorden, Oud-Beijerland.

- HW 668 M. v.d. Voorden, Oud-Beijerland.
- L 572 B. van Warendorp, Badhoevedorp.
- L 570 L. Zoeteman, Rotterdam.

Red.

VAN DE PENNINGMEESTER

Wij verzoeken die vrienden, die hun bijdrage voor 1986 nog niet hebben overgemaakt/gestort, dit als nog te doen, op het girorekeningnummer 38.70.852. U bespaart ons daarmee veel extra werk en moeite. Voor alle duidelijkheid: de minimum-bijdrage is f 10,- per persoon, een maximum kennen we niet..! Bij voorbaat hartelijk dank.

Red.

HOEKSCHE WAERDSCH E PLATTE PRAAT

Het kost ónze dialectgroep veul hōōdbrekes om vaste regels vast te stellen van de hier gebruikte omgangstaal van de oorspronkelijke Hoeksche Waerders, die nog van durp tot durp verschillend is. Toch is het opmerkelijk, dat waer in het Algemeēn Nederlands, woorden van verschillende betekenis eēnder uitgesproken worre, er in óons dialect verschil in de uitspraak is waerdeur het verschil in de betekenis drek hoorbaar is. Als voorbeeld is het aerdig om de volgende zinne is goed te leze.

- De waerd vong die waerd nie veul waerd.
- Mijn baerd baart me zurrege.
- Hij staart naer de staert van de kat.
- 't Eēne lager lag laeger dan 't andere.
- Wij zagge die man hout zage.
- Mijn maat nam de maet op.
- Aaltie had ok een aeltie gevange.
- De dieve stalle de staele van 't behang.
- De onderlage lagge onderin de bestee.
- Heur haer zit daer maar raar.
- Hij taelt er nie nae om zijn taal te leren.

Er zijn nog vele voorbeelden bij te maken maar dat zou eēntōōnig worre. Toch nog enkele soortgelijke zinnen met oo.

Ik hoop dat dien hōōp rommel opgeruimd wordt.
Zij goot het water deur de geut.

-10-

Die zoo pere kom ik zôô bij je brenge.
 Bruinkool is hêel wat anders dan rooie kôôl.
 Voor dat ouwe koper was nog wel een kôôper te vinge.
 Ze schove de schôove één voor één in 't dorsmesien.
 Wil je wel gelôove dat je de dag niet mot love voor den
 avond.
 Het door (dooier) van 't aai ging deur't beslag.
Zôôn zeun is een ôôgappel voor z'n ouwelui.
 Met het getôover over die oo hou ik nou op.

De ei tegenover de ij geeft meer duidelijkhaaid.
 Een echte Hoeksche Waersche jonge of maaisie maakt alle
 taallesse die over ij of ei gaan perfect, omdat de lange
 ij altijd zuiver gezegd wordt maar de korte ei hier
 uitgesproken wordt als aai.
 Voorbeeld: Zij zaai, dat hij over de haai liep, terwijl
 wij in de waai waere.
 Slechts enkele uitzonderingen zijn te noemen zoals het
 woord trein.

Voor deuze keer is ter nou zat geleuterd over die
 ofwijkende taal van ôôns, maar toch zie je maar dat
 dialect-studie voor taalkundigen interessant kan zijn.
 Voor die vrienden van ons die liever wat anders lezen
 heb ik het in de verklaainwoorde gezocht.

Hoeksche Waersch in het Klaain.

Waer--
 ete kleuters uit een borrechie
 noemt men zo'n puk een lorrechie
 staat onder 't raam een horrechie
 daagt menig man een snorrechie?

Waer--
 zet men de deur nog op een harrechie
 rijdt over het paechie nog een karrechie
 eet men graeg wel eens een scharrechie
 weunt er het maaisie Marrechie?

Waer--
 zit men wel is op z'n paerechie
 heeft een muissie wel eens een staerechie
 zit er an het spek een zwaerechie
 scheelt het dikkels maar een haerchie?

Daer--

hoort men rond huis en haerd
 dut alom nog in de Hoeksche Waerd
 wie daer gekipt is en gebroeid
 is met die worde opgegroeid.

W.R.

BOEKAANKONDIGING

Het geslacht Monster, door de heer C. Monster.

Eind 1986 hoopt C. Monster, medewerker bij de afd.
 genealogie, een genealogie uit te geven van bovenvermeld
 geslacht. De omvang van het boekwerk zal ongeveer 475
 blz. aan tekst en 30 blz. aan voorwoord, inleiding en
 index bijdragen. De inhoud van het boekwerk wordt geen
 droge opsomming van namen, maar, naar mijn bescheiden
 mening, een boeiende bijdrage over het geslacht, geput
 uit enorm veel archieven.

Van eind 1500 af tot heden huwden ruim 2000 personen
 met een "Monster". Van die aangehuwden werden er 532
 geboren in de Hoeksche Waard, 275 op het eiland van
 Dordrecht en IJsselmonde, 154 op Voorne Putten en 98 in
 de Alblasserwaard.

Eind september 1986 zal het ontwerp van het boekwerk
 gereed zijn, waarna de drukker aan de slag kan. De prijs
 van het boek is momenteel nog niet bekend en het bekend
 maken van het geheel in het bulletin van december 1986
 wordt te laat.

Als U voor de genealogie van het geslacht Monster
 belangstelling heeft, dan kunt U zich tot ondergetekende
 wenden, graag schriftelijk. Later ontvangt U dan,
 tegelijk met mijn naamgenoten, persoonlijk schriftelijk
 bericht, uiteraard met de nodige details.

Het adres van de schrijver luidt:
 C. Monster, Jasmijnstraat 18, 3319 HH Dordrecht,
 Tel.078-162147.

C.M.

NIEUWE AANWINSTEN

De aangeboden aanwinsten van de afgelopen zomer waren
 o.a. de volgende schoolartikelen: een groot schoolboek,
 een grote hoeveelheid jeugdboeken en 4 wandkaarten. Van

de schoolartikelen naar de schoenmaker, die werd verrijkt met houten pinnetjes, leren beenkappen en zwarte hoge schoenen. De timmermanswerkplaats vond een uitbreiding met een booromslag + diverse boren, een grove handzaag, een dorpelboor, een beiteltang, 8 zeer oude steeksleutels, 5 drillboren, 1 sokketang, 1 zwingkram, een ratelhulpstuk en 5 speciale haken.

De aangeboden kleding was deze keer ook weer aanzienlijk: een zwart zakje met wat jute zakjes uit de 2e W.O., een jongensjurkje uit 1910, rouwspelden voor een muts, een omslagdoek, een geboortespeldenkussen uit 1862, een breilap, een onderjurk, diverse knopen, een leuke doopjurk, postuniformen.

De keuken werd aangevuld met een oude poffertjespan, 10 oude pakjes thee, 5 pakken oude koffie en 6 voorraadblikken.

Er waren ook nog tal van losse dingen, die kwamen: kadastrale kaarten, bilhamer, een rieten koffertje, verscheidene schilderijlijsten, wat bruin aardewerk, oude sunlightzeep, kop en schotel van het waterschap De Hoeksche Waard, kruidenierswaren uit de 2e W.O., 12 koppen en schotels uit 1863 vervaardigd n.a.v. het 50-jarig huwelijk van H. Visser en G. van Bruinwijk. De administratie van een rijwielhandel uit 1950, een leerrede van Wilhelmus van Brakel uitgegeven in 1712, metalen leesten, een eigendomsbewijs uit 1910, een fotoalbum, gouden oorringen, de gevelsteen van de Greupmolen uit 1707, een oud emaille fornuis, div. schaatsen, zoals krulschaatsen, een paar bootjes en een stel friese doorlopers.

Een riethaak, doornschaar, een stenen inmaakpot, een biezenmatten stoel, een handgesnede buffet, nachtkastje, een vitrine, een speeltafel, oude ansichtkaarten, boothaak, baggerbeugels, een reespade een grote riek, een ulster, 18e eeuwse bekendmakingen, een pluim van een begrafeniswagen, een oude suikerschip met het wapen van Westmaas, een eiken linnenpers, een harpsluiting, een meelbak en tenslotte een paardehaarknipmachine. Dit waren weer de aanwinsten.

Namens het museum veel dank hiervoor.

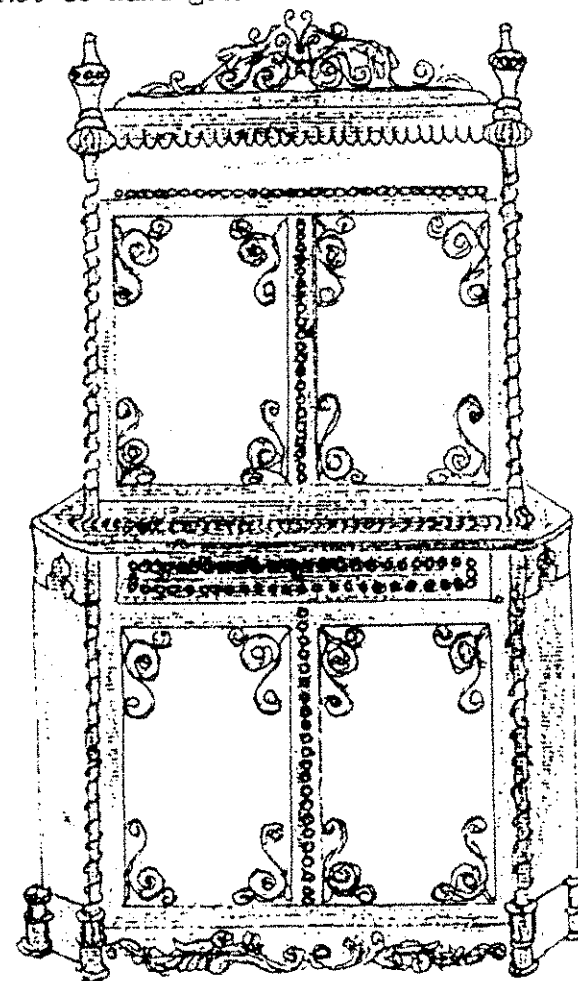
K.R.

BULLETIN VOORTAAN GEILLUSTREERD

Een van onze vrienden, de heer J. van Koten uit Piershil, bood tijdens het natafelen op de laatst gehouden Vriendendag aan voortaan illustraties te verzorgen voor ons bulletin. Een aanbieding die wij uiteraard met beide handen hebben aangepakt. Wij zijn blij met deze verlevendiging van ons orgaan en vertrouwen op een prettige, samenwerking.

Red.

Met de hand gesneden buffet.

WAT DE KRANTEN ZEGGEN

Een benoeming van een kloklouder is de aanleiding tot het geven van een historisch overzicht over het kloklouiden in Puttershoek.

"Puttershoek, 23 December 1931.

HET KLOKLUIDEN.

Met ingang van 1 Januari 1932 is voorloopig voor den tijd van 1 jaar tot klokkenist, kloklouder dezer gemeente benoemd A.Spruijt.

Het gebruik 's morgens, 's middags en 's avonds luiden der klok vindt zijn oorsprong in een vroegere gewoonte, vooral in de Protestantsche landen en streken, waardoor de bewoners van stad en dorp werden opgewekt tot het gebed.

Op 22 januari 1665 besloten Schout en Gerechten in overleg met den Ambachtsheer ook in deze gemeente voortaan 's morgens, 's middags en 's avonds de klok van den toren te doen luiden, hetgeen werd opgedragen aan den schoolmeester.

De kloklouder-schoolmeester was gehouden gelijk gebruikelijk was de klok te luiden, het torenuurwerk dagelijks op te winden en het op tijd te houden: tevens was hij verplicht hetzelfde voorzichtig te behandelen en indien het door onachtzaamheid onbruikbaar was geworden, moest genoemd uurwerk op last van den Schout hersteld en de kosten daarvan van zijn tractement als koster-voorzanger-schoolmeester worden ingehouden. Het onderhoud van het torenuurwerk werd in 1789 voor den tijd van vier jaren aanbesteed, waarover men het volgende leest: "Op 21 April 1789 hebben Schout en Geregte den onderhoud en reparatie van het uurwerk in den toren voor den tijd van vier jaren zullende ingaan met den eersten Meij aanstaande en eindigen den laatsten April 1793 aanbesteed aan Jan Muller, mr Smit alhier, voor een somma van vijf gulden vier stuivers: mits dezelve ook zal gehouden zijn ten zijnen kosten te zorgen, dat het zelve uurwerk altoos behoorlijk aan de gang blijft en op zijn tijd werkt, blijvende het opwinden van hetzelfde als van ouds voor rekening van den koster."

Het gemeentebestuur besloot met ingang van 1 Januari 1861 de betrekking van kloklouder niet meer te vereenigen met die van koster en voorzanger en niet meer vereenigd door den Hoofdonderwijzer te laten waarnemen,

zoodat als gevolg van dit besluit met ingang van genoemden datum een afzonderlijk persoon als kloklouder werd benoemd op een salaris van f 25 per jaar. Dit salaris is later verschillende malen verhoogd. De toren welke vóór 1889 aan de Ned. Herv. kerk gebouwd stond, prikte met een spits en was op zekere hoogte voorzien van een balustrade. Op het kruis van dien toren, dat er voorheen ter herstelling was afgenomen, vond men het jaartal 1442. Vermoedelijk wees dat den tijd aan van de stichting der kerk. Deze toren onderging op verscheidene tijden, zooals in 1822, 1840 en 1878 belangrijke vernieuwingen en herstellingen. Toen op 8 Februari 1889 des namiddags ongeveer vijf uur zich boven deze gemeente een zwaar onweder ontlastte, werd deze toren door het hemelvuur getroffen en gedurende een storm uit het Westen tot onder de gaanderij door brand vernield. Angstvallig vreesde men dat ook het Ned. Herv. kerkgebouw door het vuur zou worden verwoest, doch dit bleef daarvoor gespaard. In den loop van dat jaar had de aanbesteding tot herbouw van dezen afgebranden toren plaats, welk door verschillende aannemers werd aangenomen, terwijl men de levering van het toren uurwerk opdroeg aan G. van Camenade te Rotterdam. Deze toren prikt nog heden met spits en gaanderij op de plaats van eertijds en is aan drie zijden voorzien van een wijzerbord, waarop vermeld "Anno 1889". Hij wordt niet moede te luiden en laat vervolgens plaatselijk gebruik nog steeds 's morgens 8 uur, 's middags 12 uur en 's avonds 8 uur, zijn helder metalen stem hooren, of roept op den rustdag de schare, die tot het bedehuis wenscht op te gaan, en wanneer een ingezetene naar zijn laatste rustplaats wordt gebracht, laat bij voortduur steeds zijn klagende stem over den doodenakker galmen."

Dit artikel is woordelijk uit het Nieuwsblad overgenomen. Dit is ook het geval met een artikel, waarin de klok van Maasdam centraal staat.

"Maasdam, 31 Mei 1895.

In het begin dezer week ging de mare van mond tot mond "de klok slaat weer!" De klok is onze torenklok of liever, het daarbij behoorend uurwerk. Ieder was verwonderd en niet zonder reden, want sedert zes jaren heeft de klok ons in den steek gelaten. Thans ging dan ook telkens wanneer zij haar slagen liet weergalmen een

roep van verbazing op. Men riep elkander toe: "Hoor! Daar slaat ze weer."

Herhaalde malen werden door deskundigen pogingen aangewend om het torenuurwerk te repareren, doch tevergeefs. Telkens bleef het, na een kwijnend leven van korten tijd, verder stilstaan. En zie! Nu is het aan onzen dorpsgenoot J.C. Wesdorp, houder van de herberg, alhier bekend als "de Hoogt" gelukt de oude dame uit haren slaap op te wekken en tot een nieuw leven te roepen.

Geheel als tijdspassing in het begin zelf twijfelende aan het wel slagen zijner pogingen, toog hij aan den arbeid en, na gedurende eenige dagen tijd en moeite er aan besteed te hebben, trad hij uit het strijdperk met het voor alle ingezetenen zoo verblijdend gevolg, dat onze gemeente weder een goed loopend torenuurwerk bezit. Er bestaat nu alle hoop dat de lijderes voor goed genezen zal zijn, zoodat de maand Mei van 1895 zeker wel met gulden letteren in de geschiedenis onzer gemeente mag worden aangeteekend."

PJP.

TENTOONSTELLINGEN

Er zullen in de periode vanaf 20 September - 31 December 1986, 3 tentoonstellingen in het Streekmuseum worden gehouden.

De eerste expositie, die duurt van 20 Sept. t/m 4 Okt. 1986, omvat een kanttentoonstelling en draagt de naam "Van alle kanten". Hierin worden door de Kantklokring Maaskant, naast eigen vervaardigde kanten, ook producten en benodigdheden uit andere landen getoond.

In de tweede expositie zal de 's-Gravendeelse tekenaar Arie Pieters zijn tekeningen, met het onderwerp "Vogels in de Hoeksche Waard" tonen. Dit gebeurt van 11 Okt. t/m 22 Nov. 1986.

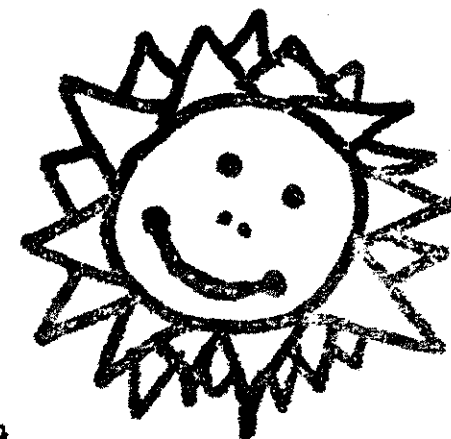
Zilveren sieraden en miniaturen staan centraal in de laatste tentoonstelling van dit jaar, die zijn vervaardigd door Andrea van Dongen uit Rotterdam. Deze expositie duurt van 22 Nov. t/m 31 Dec. 1986.

U bent op al deze tentoonstellingen van harte welkom. Tot ziens.

Tentoonstellingscommissie.

RECREATIE- OORD BINNEN- BEDIJKTE MAAS

*Plezier
voor het
hele gezin!*

Ons Recreatieschap biedt U:

- Het verwarmd openlucht zwembad
- Lig- en speelweiden
- Speeltoestellen
- Dagelijks ruimte voor tent of caravan
- Midgetgolf
- Trampolines
- Mini-scooters
- Elec. bootjes
- Trapskelters
- Visstaigers
- Roebotenverhuur

Gevestigd:

Vrouwenhuisjesweg 1
Mijnsherenland
Tel. nr. 01856 - 1858 b.g.g. 1894